

Arkivsak

26/10351-1

Saksbehandler

Liv Marit Hansen

Saksgang

Ungdomsrådet

Hovedutvalg for utdanning

Møtedato

24.08.2026

25.08.2026

Kunnskapsgrunnlag - Unge med svært krevende utfordringer

Innstilling fra fylkesdirektøren

Saken tas til orientering

Sammendrag

Vestfold fylkeskommune har, sammen med Akershus, Buskerud og Østfold, utarbeidet et felles kunnskapsgrunnlag om ungdom med svært krevende utfordringer, herunder alvorlig kriminalitet og alvorlige brudd på skolereglene. Kartleggingen viser at majoriteten av skolene har trygge og velfungerende læringsmiljøer, men at et lite antall elever med sammensatte utfordringer kan ha stor negativ påvirkning på skolemiljøet og krever omfattende oppfølging.

Kunnskapsgrunnlaget avdekker særlig behov for styrket tverretattlig samarbeid, bedre informasjonsflyt, økt kapasitet i støtteapparatet og utvikling av alternative opplæringsarenaer og mer fleksible tilbud.

Bakgrunn og saksgang

Bakgrunnen for saken er en felles politisk bestilling i juni 2025 i fylkene Akershus, Buskerud, Vestfold og Østfold om å utarbeide et kunnskapsgrunnlag knyttet til ungdom med svært krevende utfordringer og adferd.

Oppdraget ble gitt til administrasjonene, og ble gjennomført i samarbeid mellom fylkeskommunene. Arbeidet er også sett i sammenheng med den nasjonale ekspertgrupperapporten «De er våre barn».

Kunnskapsgrunnlaget er basert på datainnsamling fra 67 videregående skoler med til sammen om lag 52 000 elever, og gir et samlet situasjonsbilde på tvers av fylkene.

Saken legges frem for ungdomsrådet for uttalelse. Hovedutvalg for utdanning fatter vedtak i saken.

Saksopplysninger

Kartleggingen viser at:

- Flertallet av videregående skoler opplever et stabilt og trygt skolemiljø med få alvorlige hendelser.
- Et lite antall elever er involvert i alvorlige hendelser knyttet til vold, trusler, rus og kriminalitet, men disse sakene er ofte komplekse og ressurskrevende.
- Mange elever med alvorlige utfordringer har samtidig kontakt med flere tjenester, herunder politi, NAV, barnevern og helsetjenester.

Videre viser kunnskapsgrunnlaget at:

- Samarbeidet med politiet oppleves som gjennomgående godt, særlig i enkeltsaker, men mangler ofte systematisk og forebyggende tilstedeværelse, blant annet som følge av kapasitetsutfordringer.
- Samarbeidet med andre instanser er mer variert, og preges av ulik kvalitet, mangelfull informasjonsdeling og uklare roller i komplekse saker.
- Skolene opplever at de ofte må ta en koordinerende rolle i saker som involverer flere tjenester.

Skolene peker på følgende sentrale behov:

- Økt voksentetthet og styrkede fagmiljøer
- Bedre og tidligere informasjonsdeling mellom tjenester
- Etablering av alternative og mer fleksible opplæringsarenaer
- Mer systematisk og forpliktende samarbeid på tvers av sektorer

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Saken medfører ingen økonomiske, administrative eller juridiske konsekvenser.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Arbeidet berører særlig følgende bærekraftsmål:

- Mål 4 – God utdanning: Økt gjennomføring og tilpasset opplæring for elever med sammensatte behov
- Mål 10 – Mindre ulikhet: Redusert utenforskap gjennom helhetlig oppfølging

Konsekvenser for CRPD

Saken har relevans for FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), særlig knyttet til: retten til utdanning (artikkel 24), retten til deltakelse og inkludering, tilrettelegging for elever med sammensatte utfordringer. Kunnskapsgrunnlaget viser behov for bedre koordinert støtte for elever som ikke mestrer ordinær skolegang. Dette er sentralt for å sikre likeverdige tjenester og reell inkludering.

Fylkesdirektørens vurdering

Kunnskapsgrunnlaget gir et tydelig bilde av at utfordringene knyttet til ungdom med svært krevende atferd gjelder et begrenset antall elever, men at konsekvensene er store for både den enkelte, skolemiljøet og samfunnet.

Fylkesdirektøren vurderer at dagens system i for stor grad er fragmentert, særlig i komplekse saker hvor mange tjenester er involvert. Manglende koordinering, varierende informasjonsflyt og uklare ansvarsforhold utfordrer evnen til å gi helhetlig og effektiv oppfølging.

Fylkesdirektøren viser også til at Vestfold fylkeskommune med ulike igangsatte tiltak og prosjekter arbeider for å gi helhetlig og koordinerende tiltak.

Fylkesdirektøren understreker at utfordringsbildet ikke kan løses av fylkeskommunen alene, men krever en samlet innsats på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektør anbefaler at saken tas til orientering

Vedlegg:

Kunnskapsgrunnlag - Akershus - Buskerud - Vestfold - Østfold